

III.

CODICES PHILOLOGICI

GRAECI ET LATINI.

XLIX.

B. G. (3) 2. fol.

Codex chartaceus saec. XVI., foll. 472., quorum 1. 3b—4a. 470—472. scriptura vacant. Fol. 6b. habet picturam rudi arte factam, Aristotelem repraesentantem. Continetur:

Georgii Halae Elenchus Homericus.

Incip. [post varia poemata graeca et latina et praef.] fol. 7.: *ἙΛΕΓΧΟΣ ὍΜΗΡΙΚΟΣ. Ἡ ἈΝΤΙΜΕΣΗΜΕΠΤΙΝΟΣ. Ἡ Ἀντιμεσημπτίνος. A. 3. a. 280 a. etc. Explic. 22C. N. O. 192. b. Subsc. Finis deo sit gloria Amen. — De hoc codice et ejus auctore cf. Ayrmann, Spec. libr. rarior. Bibl. Gissens. Giss. 1733. 4. pag. 4. — Frischlin, Mem. theol. Wirtemb. I. p. 22. Supplem. pag. 48. 221 et 243. — Pippingius, Arcana Bibl. Thom. Lips. p. 121. — A. Boehm, Diss. de nonnullis Bibl. Acad. Ms. etc. Giss. 1771. 4. pag. 4.*

L.

B. G. (3) 119. 4.

Codex chartaceus saec. XVIII. a Jo. H. Maio Gissensi eleganter exaratus, notis et emendationibus eadem manu in margine adscriptis, foll. 148., quorum 1. 81b. 86b—89. 91—93. 103—105b. 134b. 135. 147b. et 148. vacua sunt scriptura. Continentur:

Epigrammata graeca vetusta, ab exemplis binis bibliothecae Uffenbachianae descripta et Jo. H. Maii notis illustrata.

Ita titulus. Incip. *ΣΤΡΑΤΩΝΟΣ ΠΑΙΔΙΚΗ ΜΟΥΣΑ. Ἐκ δευτέρου ἀρχώμεσθα etc. Explic. Λύσας μετ' οἴνου δίδου πλυνν. — Cf. Bibliotheca Uffenbach. Manuscr. P. II. pap. 574—585. — Hess. Heopfer II. 924. — F. Eckard Uibersicht der Oerter, wo die bekanntesten griech. Schriftsteller gelebt haben p. 146. — A. G. R. Naumann Catalogus libr. Ms. qui in Bibl. Sen. Civ. Lips. asserv. p. 4a. C. IV.*

LI.

B. Senk. Ms. 2a. 4.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ φυσικῆς ακροάσεως, βιβλία Θ. Περὶ οὐρανοῦ Α. Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς Β. Μετεωρολογικῶν Δ. Περὶ κόσμου Α. Περὶ ψυχῆς Γ. Περὶ αἰσθησεως καὶ αἰσθητῶν ... Francofurti ex typ. Andr. Weschelii MDLXXVII. 4.

Huic libro adnotationes adscripsit Andreas Dudithius. In priori libri operculo haec leguntur: *Fuit Dudithius ex Hungaria oriundus vir in omni doctrinae genere excellens, orator incomparabilis, et ea re Hungariae Phoenix dictus. Celebrant ejus orationes passim eruditi et summopere collaudant. Cetera de ejus in philosophia peritia testari possunt notae longe eruditissimae, quas per integros hos Aristotelis libros sua manu margini adscripsit, dignae profecto, quae tandem aliquando cum erudito orbe communicentur.*

LII.

B. G. XV. 12a. fol.

Codex chartaceus saec. XV. negligenter scriptus, foll. 137. Continentur:

a. fol. 1—90. *Commentarius in libros VIII. Physicorum Aristotelis.*Incip. *Circa initium primi libri physicorum etc.* Explic. *Benedictus in secula seculorum Amen.* Subsc. *Finiunt feliciter octo libri phys. Aristotelis a. 1474.*b. fol. 91—137. *Anicii Manlii Torquati Boethii de Consolatione Philosophiae.*Incip. *Carmina qui quondam etc.* Explic. *Judicis cuncta cernentis.* Subsc. *Fin. lib. boecii — LXXII.* — Adscriptae sunt notae et emendationes inter lineas et in margine. In calce libri adsuta sunt plura folia typis descripta: „Expositiones de arbore consanguinitatis“ continentia fol. s. l. et a.

LIII.

B. G. XVI. 88. 4.

Codex chartaceus saec. XV., literis init. rubris, foll. 234., quorum 1—8. 55b. 65b. 66. 81b. 92b. 153—155. 178. 183b. et 221—234. vacua sunt. Continentur:

*Commentarii in Aristotelis Organon.*Incip. *Quia primus liber loyce apud aristotelem est liber predicamentorum etc.* Explic. *Quod bene sequitur.*

LIV.

B. G. XVI. 50. 4.

Codex chartaceus saec. XVI., foll. 243., quorum 1. 27. 28b. 130. 131. 176 et 243. vacua sunt. Continentur:

*Commentarius in Aristotelis Analytica Topica et de sophisticis Elenchis.*Incip. *Circa libros priorum Analyticorum Aristotelis etc.* Explic. *De uno mutabili.*

Ex Bibl. Cap. Eccl. S. Marci in Butzbach.

LV.

B. G. (3) 8a. fol.

Codex chartaceus saec. XV et XVI. exaratus. Prior libri pars in duas columnas divisa, literis initialibus rubris ornata et non eadem manu, qua posterior scripta est. Folia sunt 85., quorum 1—3. 29b. 84b. et 85 scriptura vacant. Continentur:

a. fol. 4—28. *Joannis Schauffus, Canonici Alsfeldiani, Commentatio in Aristotelis librum de Anima. M. CCCC. LII.*Ita titulus. Incip. *Bonorum honorabilium.*] *Iste liber divini Aristotelis etc.* Explic. *Et omnium bonorum gratiam (?) praestat.*Titulo haec adscripta sunt verba: *Obiit Auctor Alsfeldiae Anno 1480.*b. fol. 29—84a. *Tractatus feudorum auctore Guid. Pancirolo Rhegiensi I. V. D. ac Prof. Vespertinae Lectionis Primario in Schola Patavina, praelectus ab eodem privatim in gratiam scholarium germanicorum A. S. M. D. L XIV.*Ita titulus. Incip. *De feudorum origine. Pars I. Cujusque rei potissimum partem etc.* Explic. *De consuetud. feud. in f. Subsc. Descript. Venet. a. 1565. Januar.* — Cf. Andr. Boehm, *Rarior. in Bibl. Acad. Giss. ad Juris scient. pertin. libr. brev. recens. Gissae 1771. 4. p. 7. sq.*

LVI.

B. G. (3) 17. fol.

Codex chartaceus saec. XVIII. eleganter scriptus, c. notis in margine adscriptis, foll. 28., quorum ultimum et plures aversae paginae vacuae sunt. Continentur:

Notae ad Lucianum congestae ab Jo. H. Maio Fil. sub initium Anni MDCCXIX.

Ita titulus. Incip. *Tom. 1. p. 1. edit. Amstel. 1687. 8. "Ἀρτιέκεπαύμην." Erudite et copiose monstravit Graevius etc. Explic. Salmas. Exercit. Plinian. p. 895 et 936. — Cf. Luciani Libellus de Longaevis vers. lat. fecit nov. notisq. perpetuis instruxit J. H. Maius. Giss. 1724. 4., ubi hae notae maximam partem typis expressae sunt.*

LVII.

B. G. (3) 117. 4.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΜΑΚΡΟΒΙΟΥ Luciani Samos. Libellus de Longaevis versionem latinam fecit novam notisque perpetuis instruxit Jo. Henr. Maius. Gissae typis viduae J. R. Vulpri. 1724. 4.

Huic libro Jo. Henr. Maius multas adscripsit notas et emendationes. Cf. F. Eckard, Uibersicht etc. p. 147.

LVIII.

B. G. (3) 62. 4.

Codex chartaceus saec. XVIII. eleganter scriptus, foll. 112., quorum plura tamen scriptura vacant. Continentur:

Constantini Porphyrogeniti Libri II. de Caerimoniis Aulae Byzantinae. Fragmenta.

Incip. (Conf. Edit. Leichio-Reichianae Tom. I. pag. 257. et Niebuhrianae Tom. I. pag. 444.). Ὑπόθεσις τῶν βασιλικῶν ταξειδιῶν καὶ ὑπόμνησις τῶν ἀπλήκτων. Εἰσὶ τὰ ἀπλήκτα etc. Explic. (II. cap. 48. Ed. Niebuhr. Tom. I. pag. 692.). Τὸν κενὸν τῆς Ἀραβίας. Tum sequitur versio latina cap. 15. libri II. — Haec fragmenta ex cod. olim Uffenbachiano nunc Lipsiensi, cui titulus: *De regalibus institutionibus a Maio jun. descripta sunt.* Cf. Biblioth. Uffenb. Ms. p. 538. — Neubauer Hess. Heb. opfer. II. p. 928. — Hist. crit. de la Rep. des Lettr. XI. p. 333 et XIII. p. 345. — F. Eckard, Uibersicht etc. p. 146. — Hall. Allg. Litt. Z. 1827. April p. 649. sqq. — Aem. G. R. Naumann, Catalogus libr. Ms. qui in bibl. sen. civ. Lips. asserv. p. 10b. Cod. XXVIII.

LIX.

B. G. (3) 60. 4.

Codex chartaceus saec. XVIII., foll. 231., quorum multa scriptura vacant. Continentur:

a. fol. 1—60 a. Jo. H. Maii jun. Praelectiones in Hoepfneri Graeciam antiquam s. Antiquitates graecas.

Incip. *Egregie in causam* etc. Explic. *Casaubonus de satyrica poesi.*

b. fol. 62—113. *Ejusdem Notae et Emendationes ad Alciphronis Epistolas.*

Incip. *Epist. I. Χρηστέην ἡμῶν ἢ θάλασσα* etc. Explic. v. Schol. *Aristoph. ad Nub. p. 144.*

c. fol. 117—155. *Theophylacti Simocati Epistolae morales, rusticae et amatoriae ex ed. Comel. 1599. descriptae c. notis manu Maii jun. exaratis atque ex Steinheiliano exemplo, ut videtur, sumptis.*

d. fol. 157—230. *J. H. Maii jun. Observationes in Aeliani Historiae Variarum initium (foll. 157—181.), ad Aul. Gellium (foll. 185—197.), in N. T. ex Constant. Porphy. (foll. 198—213.), in Homerum (foll. 215—218.), et in Himerii orationem (foll. 219—230.) — Cf. F. Eckard, Uebersicht etc. p. 147.*

LX.

B. G (3) 20. fol.

Codex chartaceus saec. XVII., scriptura non inelegante apice notata, inscriptionibus et litteris initialibus hic illic rubro pictis, foll. 402., quorum 1b—3. 8b—10. 363. 364. 392b. et 398b—402. vacua sunt. Fol. 11—353. antiquiores rossicas numerorum notas (А—ТИА) habent, manipuli octonorum foliorum usque ad fol. 354. Б—МИ, tum 1—4. notati sunt. Folium рпи (188.) a scriba false numeratum est. Continetur:

Dorothei Metropolitae Monembasiensis Chronicon in rossicum sermonem conversum.

Titulus hic est: Сія книга историчная, или Хранографъ, сї рѣчь Лѣтонисецъ, объемляй вкратцѣ различїи и изрядни Истѣорїи, сї рѣчь побѣсти, начинаемїи ѡсозданїя мїра, даже до вѣзїи Константинополїкаго ѣ вѣще. Собрани убо древле ѡбразїиныхъ опасныхъ Истѣорїй вкратцѣ, ѣ ѡ Еллинїкаго лѣзыка на обшїй, сї рѣчь Греческїй, прѣведеса ѡ Преосвященнїяго Митрополиѣа Монемвасїйскаго кїръ Дорооея. Нныже Божїимъ блгволенїемъ и новелѣнїемъ, благочеснївѣйшаго ѣишїашаго ѣ хїтолюбївѣйшаго, Великаго гдѣря ншего цря ѣ Великаго Кнѣя Алексїа Михайловича, всеа Великїя ѣ Малїя ѣ Бѣлїя Росїї Самодержца прѣведеса ѡ Греческаго лѣзыка на Славеноросїйскїй лѣзыкъ [Дїдаскаломъ] Іеромонахомъ Арсеїїемъ Грекомъ начаса вѣлѣшо истѣорїемъ Архїмандришомъ Дїонїсїемъ Грекомъ совершїся. Вѣлѣшо ѡсозданїя мїра $\text{ЭРО Д. ѡ Рожестваже Христова}$ АХ Е Мїца декемврія. $\times$ $\times$ Э

Incipitur liber ille [post indicem capitum] fol. 11b: Пѡлѣа ѣстѣорїи естѣ мнѡга ѣ Белика понстїнѣ etc. Explic. (fol. 363.): Михайлѣ Палеѡлогѣ, немѡцїтѣкока, ѣ ѡумрї. — Pertinet chronicon usque ad tempus Michaelis Palaeologi. De auctore, qui circa annum 1629 vixit, consule Saxium Onomast. lit. VII. 330 et Fabricium Bibl. gr. Ed. I. Vol. VI. 145. Not. — Guil. Mizenius, Bibliothecae aulicae Darmstadiensis Praefectus II., in litteris rossicis mire versatus, de illo codice rogatus haec adnotavit: „Zar Alexei Michailowitsch kam 1641 zur Regierung; das 21ste Jahr derselben, dessen in dem Nachsatz des Titels gedacht wird, ist also 1662. Aus dem von Kalaidowitsch und Strojew in der Beschreibung der Handschriften des Grafen Tolstoy (Moskwa 1825. 8.) S. 41—42. No. 77. gegebenen vollständigeren Titel eines Manuscripts desselben Chronographen, und aus einer Bemerkung (ibid. S. 42.) ersieht man, dass Arsenj die Uebersetzung 1655 begann, Dionysej sie 1665 endigte, und dass der bereits angeordnete Druck unterblieb. Ausser den Tolstoy'schen Manuscripten (cf. l. l. No. 77 u. 430.) soll sich ein Manuscript in Wien bei dem W. W. Schotten befinden, das Alter in seinen philol. krit. Miscellaneen beschrieben

hat. *Dorotheos Werk ist griechisch erschienen Venetiis 1631. 4. und später 1684. 4. Cf. Fabricius l. l. Ueber Arseny cf. Strahl, Das gelehrte Russland. Leipz. 1828. 8. S. 199. sqq. Der Titel des Tolstoy'schen Manuscripts No. 77. weicht im Inhalt und in der Orthographie von dem Giessener ab.* — In appendice habentur haec a scriba chronicae rossico sermone conscripta: 1. fol. 366—393.: *Notata de actis Concilii Florentini.* — 2. fol. 394—395.: *Confessio fidei.* — 3. fol. 396—398 a.: *Conspectus dignitatum Imperii Byzantini.*

Fol. 1a. possessor nomen suum adscripsit: Iwan Feodorowitsch Ssudokow. Comparavi hunc nobis codicem una cum aliis libris rossicis ex bibliotheca clariss. Prof. Giss. W. F. de Clossius a. 1838 pretio 5 flor.

LXI.

B. S. Ms. 137 4.

Codex chartaceus saec. XVII., mutilus et valde depravatus, foll. 49., quorum 1. 2a. 5b. 6. 7. 46b. 47a. et 49 vacua sunt scriptura. Titulus:

Johannis Frederici Gronovii Excerpta Plautina.

Incip. *Ex Primâ M. Acc. Plauti Com. Amphitr. P. Pace Advenire. Prol. 32. Phrasis haec suspecta fuit etc. Explic. (Ad mercat. V. 4. 28.) Ex viminibus fisci debent.*

LXII.

B. S. Ms. 136. 4.

Codex chartaceus saec. XVII., multis vocum compendiis, foll. 152., quorum 1—4. 140b. et 144b—152 scriptura vacant. Insunt:

Joh. Mensingae in Terentii sex Comoedias Dictata.

Incip. fol. 5.: *Viri cl. Joh. Mensingae in Ter. 6. Com. Dictata. Terentius poeta fuit Afer, natus Carthagine Ao. U. C. 560. etc. Tum sequitur: Argumentum Andriae amor est duorum adolescentium etc. Incip. fol. 6. Prolog. Terent. fol. 7. Notae ad Andr. Terent. A. 1. Sc. 1. Explic. (Hecyra) Nunc satis animadverto. Subsc.: Finis Terentii. Ao. Christi 1690.*

LXIII.

B. G. (3) 22. fol. min.

Codex membranaceus pulcherrimae membranae saec. XV. ineunte elegantissime in Italia exaratus et optime conservatus, inscriptionibus rubris, litteris singulorum librorum initialibus inauratis et variis coloribus, inprimis praeciosissimo illo caeruleo, pictis, margine fol. 2a. et 48a. vario colore ornata, lineis subtili atramento ductis. Constat fol. 196. eorumque octona semper juncta, et custodes in fine ultimae cujusque quaternionis paginae adscripti sunt. Fol. 1. vacuum est. Continentur:

a. fol. 2—14. *P. Virgilii Maronis Bucolica.*

Inscr. *P. Virgilii Maronis Bucolicon incipit feliciter. Melibeus. Ecloga prima. — Ecl. 1. v. 18. deest.*

b. fol. 14b—47. *P. Virgilii Maronis Georgicorum libri IV.*

Inscr. *Incipit liber Georgicorum Virgilii Maronis.* Singulis libris praemittuntur illa tetrasticha „Ovidii versus“ dicta, quae habes in Burmanni Anthol. II. p. 374. sqq.

c. fol. 48—196. *P. Virgilii Maronis Aeneidos libri XII.*

Inscr. nulla. Libris II—XII. praemittuntur decasticha scholastica ap. Burman. II.

p. 377. Subscr. fol. 105b.: *Explicit liber Virgilii eneidos. Deo gratias amen.* Fol. 196 a. adscripti sunt „*De Aeneide, veteris scholasticae poetae versus, sub nomine Augusti Caesaris*“, quos habes apud Burman. II. p. 357. sqq. Fol. 196 b. quatuor illi priores versus: *Ille ego qui quondam etc.* adjecti sunt et notatur, quod in principio Aeneidos poni soleant. — Cf. Bibl. Uffenbach. Ms. P. IV. pag. 222. et A. Boehm Diss. de libris quibusdam rarioribus Bibl. Giss. Giss. 1771. 4. pag. 7—11. Long. 9" Lat. 7" 3".

Fuit hic codex in bibliotheca Danielis Maini, postea pertinuit ad Uffenbachium, denique ad J. H. Maium fil., a quo cum accepit Academia Gissensis.

LXIV.

B. S. Ms. 230. fol.

Codex chartaceus saec. XVII., rubris plerumque initialibus et inscriptionibus, crebris vocum compendiis, cum glossis interlinearibus et multis in margine notatis. Foliorum est 148., quorum 16b. 17—21. 60a. 126b. 127—129a. et 148b. vacua sunt. Continentur:

a. fol. 1—16a. *P. Virgilii Maronis Eclogae.*

Incip. (Eclog. 1. v. 51.) *Nec mala vicini pecoris contagia ludent.* Explic. (Eclog. 10. v. 77.) *Ite domum sature, venit hesperus, ite capelle. P. V. Maronis Bucolic. finis.*

b. fol. 22—53a. *Horatii Epistolarum libri II.*

Incip. (Lib. I. Ep. 1. v. 1.) *Prima dicte michi summa dicende camena etc.* Explic. (Lib. II. Ep. 2. v. 216.) *Rideat et pulset lasciva decentius aetas.* Habet hic codex annum 1602.

c. fol. 53b—59. *Catalecta Virgiliana: Hortulus. Carmen de se ipso et Homero. Carmen de vino et Venere. De viro bono et sapienti, cetera.* Catal. ed. Ald. 1517. f. 68. sqq.

d. fol. 60—126. *D. Jun. Juvenalis Satyrae.*

Incip. (Sat. I. v. 1.) *Semper ego auditor tantum, nunquam ne reponam etc.* Explic. (Sat. XIV. v. 77.) *Vultur jumento et canibus crucibusque relictis.* Fol. 60 b. Notata de metris. fol. 61 a. Argumenta satyrar. Incip. *Carminis praestanti construxit opus Juvenalis etc.*

e. fol. 130—137a. *Bernhardus De contemptu mundi amoris.*

Incip. *Martula nostra tibi mandet dilecte salutem etc.* Explic. *Hoc tibi det munus qui regnat trinus et unus* — Cf. P. Leyseri Hist. poet. et poem. med. aevi Hal. 1721. p. 421. sqq.

f. fol. 137b—138. *Carmen quarundam nobilium quaestionum.*

Incip. *Quis regit rex est etc.* Explic. *Sive virendo.*

g. fol. 139—148a. *Horatius Fl. De arte poetica.*

Incip. *Humano capiti etc.* Explic. (v. 476.) *Non misura (!) cutem nisi plena cruoris hirudo.* Sequuntur notae variae de vita etc. Horatii. In fine annus 1661 adscriptus est.

Inter fol. 59 et 60. inserta sunt haec typis descripta: *Juvenalis Anto. Manc. Domicius Geor. Val. Argumenta Satyr. Juvenalis per Antonium Mancinellum. Prima docet Satyrae causus formamque libelli etc.* In fine: *Nurnberge impressum et hoc Juvenalis opus cum tribus Commentis per Antonium Koberger MCCCCXCVII. die vero VI. decembris. V. Panzer, Annal. typ. II. 224. — Satyr. I—VI. adscripsit vir quidam eruditus notas et emendationes.*

LXV.

B. G. (3) 61. fol. min.

Codex membranaceus saec. XII. exeunte eleganter exaratus, mutilus, litteris initialibus singulorum librorum et articulorum rubro pictis, illa autem libri II. auro et vario colore distincta, inscriptionibus rubris, foll. 36. Continentur:

P. Ovidii Nasonis Metamorphoseon Fragmenta.

Incip. (Lib. I. v. 404.). *Contigit ut quedam* etc. Explic. (Lib. XII. v. 619.). *Tartara sentit.* — Collecta sunt in hac cistula duorum codicum metamorphoseon fragmenta, quae tegendis aliis libris serviebant. Continentur autem haec: Lib. I. v. 404—612. 714—779. — Lib. II. v. 1—24. — Lib. III. v. 207—266. 272—324. 464—505. 524—569. 591—626. 649—684. et ejusd. lib. v. 497—707. Tum Lib. III. v. 705—733. Lib. IV. v. 1—3. 25—61. 79—117. 141—174. 482—688. Ejusd. Lib. v. 638—746. — Lib. V. v. 82—122. 140—233. 239—289. Ejusd. lib. v. 242—291. 293—501. — Lib. VI. v. 126—230. 439—650. — Lib. VII. v. 237—285. 290—335. 547—652. — Lib. VIII. v. 609—709. — Lib. IX. v. 125—175. 180—231. 357—405. 414—460. 763—796. — Lib. X. 1—11. 21—65. 185—236. 243—290. — Lib. XI. v. 490—781. 793—795. — Lib. XII. 1—96. 102—154. 160—214. 219—270. 287—331. 342—619. — Ceterum in hoc codice lectiones interdum memorabiles sunt.

LXVI.

B. S. Ma. 133. 4.

Codex membranaceus saec. XIV. vergente litteris minutissimis non ineleganter exaratus, crebris vocum compendiis, litteris initialibus epistolarum et singulorum versuum rubro pictis, cum notis marginalibus et multis inter lineas eadem manu adscriptis. Folia, quae possessor libri numeris LVII. consignavit, sunt 58., cum foll. 20. numerare omitteret. Fol. primum et ultimum, a bibliopega adsuta, chartacea sunt et scriptura vacant. Continentur:

P. Ovidii Nasonis Heroides.

Incipitur:

Hanc tua Penelope lento tibi mittit Ulixi etc.

Explic. (Lib. XXI. v. 12.):

Quos vereor paucos ne velit esse mihi.

Tum sequuntur haec quatuor disticha:

Si tamen ut perhibes fugerem periuria vite

Victis adhuc dubie perceret (parceret?) illa mihi;

At dea nec precibus poterit nec vulnere flecti

Ut que medear est mihi sota salus

Nec etiam victae inest (interest?) curandoque negand (quandoque vegrante?)

Ut vivere imperium imponere ventis honus (onus?)

... et et queri deque sui conjuge tacens

... et quali sim de te iure vigilis opem.

Membrana tam male habita est, ut ultima disticha non nisi difficillime legi queant. Dr. F. W. Otto, Seminarii philologici collaborator et Gymnasii Gissensis collega, de hoc codice rogatus, variantes lectiones primae epistolae speciminis causa humanissime mihi communicavit:

Ed. Burmann.	Cod. Ms.	Ed. Burmann.	Cod. Ms.
29. <i>trepidæ</i>	<i>timidæque</i>	v. 77. <i>tibi</i>	<i>mihi</i>
32. <i>atque</i>	<i>jamque</i>	79. <i>vanescat</i>	<i>manescat</i>
33. <i>hic</i>	<i>hac</i>	85. <i>frangitur</i>	<i>flectitur</i>
36. <i>hic lacec</i>	<i>hic alacer</i>	<i>ipse</i>	<i>ille</i>
<i>admissæ</i>	<i>missæ</i>	103. <i>hoc jubeant</i>	<i>haec faciant (jubeant)</i>
38. <i>ille</i>	<i>ipse</i>	105. <i>armis</i>	Cod. supra vers. <i>vel annis</i>
39. <i>Rhesumque</i>	<i>Rhesum</i>	106. <i>valet</i>	<i>potest</i>
44. <i>cautus</i>	<i>caplus</i>	110. <i>ara tuis</i>	<i>avia michi (vel tuis)</i>
45. <i>micuere</i>	<i>metuere</i>	113. <i>condas</i>	<i>claudas (vel condas)</i>
51. <i>diruta</i>	<i>obruta</i>	<i>redeas</i>	<i>venias.</i>
<i>uni</i>	<i>soli</i>		
66. <i>abes</i>	<i>eras (vel abes)</i>		

Deest Epistola XV. (ed. Burm.) Sapphus ad Phaonem et Ep. XXI. Cydippes ad Accontium, cujus nonnisi priora sex disticha habentur, ut supra notatum est. In inferiore margine fol. 1a. a recentiore manu haec leguntur: *Ex bibliotheca Menteliana Mss. Cod. Ovidii Epistolae Heroidum.* — Cf. Ovidii Nasonis op. ed. Burmann. I. 306. — Neumann Catalog. libr. Ms. etc. Cod. XLVII. p. 16b. — St. Endlicher Cat. Cod. Ms. etc. Cod. CLIII. p. 76. — Long. 6" 10^{'''}. Lat. 4" 8^{'''}.

LXVII.

B. S. Ms. 132. 4.

Codex chartaceus saec. XV. in Italia scriptus, lineis stilo ductis, vocum compendiis usitatis, c. glossis interlinearibus et paucis in margine notatis, foll. 111., quorum 1 et 111. membranacea sunt et aliena continent; foll. 54—58. 77b. 78 et 110. scriptura vacant. Insunt autem in hoc codice:

a. fol. 2—53. *P. Ovidii Nasonis Ars amatoria.*

Incip. *Si quis in hoc artem populo* etc. Explic. (Lib. III. v. 812.). *Naso magister erat. Subscriptio haec est: Explicit liber Ovidii de arte amandi.*

b. fol. 59—77a. *Ejusd. Remedia amoris.*

Incip. (L) *egerat hujus amor titulum* etc. Explic. *Femina virque meo. Subscriptio: Explicit ovidius de remedio amoris. Deo gratias. Amen.*

c. fol. 79—76. *Homeri Ilias carmine latino reddita.*

Ita titulus manu recentiore adscriptus. Incip. (I) *ram pande michi pellide disca superbi* etc. Explic. (v. 1075.) *Vatis tam phebe peracto. Subscriptio haec est: Explicit opus Homeri translatum.* — In fronte libri haec adscripta sunt: *Forsan Rufi Festi Avieni Epitome Iliadis.* — V. Poetae lat. minor. Cur. J. C. Wernsdorf T. IV. p. 617. sqq.

d. fol. 97—109. *Vitalis Blessis vel Blesensis Geta.*

Ita titulus manu recentiore pictus. Incip. *Grecorum studia nimiumque* etc. Explic. (v. 483.). *Uxor et amphitrion gaudent nidore popine. Subscriptio: Explicit hic geta deceptus ab archate summo Vitalis blessis explicit amphitrion.* — Typis descript. curav. celeberrimus Angelus Maius in Class. Auct. e Vatic. Cod. edit. Tom. V. p. 463. sqq. (De Amphitryone et Alcmena Poema) et collega cl. Fr. Osannus (Vitalis Bles. Amphitr. et Aulular. Eclogae. Darmst. 1836. 8.). De auctoris vita et de variis hujus poematis codicibus cf. Hist. lit. de la France T. XV. p. 431. — Biogr. univ. v. Vital de Blois. — Osanni Praef. p. XIII. sqq.

Fuit hic codex quondam in bibliotheca Z. C. ab Uffenbach, qui eum describi curavit in Bibl. Uffenb. Ms. T. IV. p. 222. sqq.

LXVIII.

B. G. XVI. 22 b. 4.

Codex chartaceus saec. XV. satis eleganter scriptus, litteris initialibus rubris, notis inter lineas et in margine adscriptis, foll. 46., quorum 39—46. scriptura vacant. Continentur :

Officia Rhetoris. Carmen latinum.

Ita inscript. Incip. *Papa stupor mundi si diæro papa nocenti*
Astephalum nomen etc.

Explic. *Disposuisset mors victa suos a morte redemit.*

LXIX.

B. G. XVI. 13a. 4.

Codex chartaceus saec. XV., litteris initialibus rubris, foll. 85., quorum 85a. vacuum est. Continentur :

Floretus cum glossis.

Incip. Introd. *Circa initium libri floreti etc.* Incip. carmen :

Nomine floretus liber incipit atque facetus

Semper erit tutus ejus documenta secutus etc.

Explic. *Qui dedit alpha et o sit laus et gloria Christo. Amen.*

Subsc. *Explicit Floretus.* — Cf. Fabricii Bibl. med. ac inf. lat. I. 624. (Bernardus script. Floreti) et Vossius, De poet. lat. p. 73. J. Ch. Brunet, Manuel du Libr. Bruxelles 1838. I. 165. II. 215.

Codex nobis e bibliotheca Cap. Eccl. S. Marci in Butzbach accessit.

LXX.

B. G. XVI. 22. 4.

Codex chartaceus saec. XV., foll. 36., quorum ultima pagina scriptura vacat. Continentur :

Johannis de Garlandia Carmen de Mysteriis Ecclesiae cum commento.

Incip. *Anglia quo fulget quo gaudet presule claro*

Londonie quo pisius (sic!) scrutante sophiam etc.

Explic. carm.: *Hostia missa.* Explic. comm.: *Et benedictus. Amen.* — Cf. Polyc. Leyseri Hist. poet. et poem. med. aevi p. 339. sq. — St. Endlicher Cat. Cod. Ms. Bibl. Pal. Vind. p. 272.

Fuit hic codex olim in bibl. Cap. Eccl. S. Marci in Butzbach.

LXXI.

B. G. (3) 26. 4.

Codex chartaceus saec. XVI., foll. 20., quorum 1 et 20. scriptura vacant. Continentur :

Quinti Sereni Liber medicinalis.

Ita titulus. Incip. *(M)embrorum series recto deducta tenore*
Ut stet consimilis medicine defluat ordo etc.

Explic. *Apponisque super pellit medicina dolorem.*

Subsc.: *Liber medicinalis quinti sereni finit.* — Cf. St. Endlicher, l. l. p. 185.

LXXII.

B. G. (3) 12b. 4.

Codex chartaceus saec. XVI. vergente in Italia scriptus, pag. num. 214. Continentur:

Epigrammata latina.

In fronte libri Z. C. ab Uffenbach haec adscripsit: *Liber Epigrammatum lat. venustissimorum auctoris incerti qui Martialem seculus in plerisque videtur nec infeliciter. Distribuit opus in XII. libros secundum totium anni menses.* Incip.

Auctor alloquitur Janum

Jane, tuas adeo, pateat mihi porta, Calendas

Jane biceps, Elogos spernere parce meos etc.

Explic. (*Ad Zoilum*): *Quod laudas laudo, quod culpas, Zoile, culpo,*

Pendet ab arbitrio nostra Thalia tuo.

Stilus auctoris, Patavini ut videtur, elegans est; immiscet tamen subinde vocabula non recepta, ut errantior, angustare, famesco, irresolutus (non solutus), incastus (non castus) etc. Steccatus (palis munitus) est merus Italismus. Restare (permanere) etc.

Pertinuit olim ad Z. C. ab Uffenbach, cujus emblemata in priori libri operculo conspicitur, pervenitque ex illius dono ad Maium sen.

LXXIII.

B. S. Ms. 37. 8.

Codex chartaceus saec. XVIII. eleganter scriptus, foll. 104., quorum 1b. 99—104. vacua sunt. Titulus:

M. Caroli Phil. Frid. Kurrer, Soc. lat. Jen. sod. honor. Langenbrandensium olim nunc Zauelsteinensium Pastoris Otia Langenbrandensia 1791.

Incip. [post ind. capit. carmin. et praef.] fol. 4: *Josephus II.*

Sat fremuit Boreas, madidis abstersit ab alis etc.

Explic. *Sic tibi mox: salve! ladetus, susque! canam.*

LXXIV.

B. S. Ms. 42. 8.

Codex chartaceus saec. XVIII., foll. 34., quorum 31b—34 vacua sunt. Titulus:

Liber exercitiorum poeticorum pro H. Ch. Senkenberg.

Incip. *Virtutem sua premia manent etc.* Explic. *Sorte et honore frui.*

LXXV.

B. S. Ms. 232. fol.

Codex chartaceus saec. XV., ex parte aqua laesus et lacerus, in fine mutilus; prior pars in duas columnas scissa et non eadem manu, qua posterior, scripta est; litterae in illo libro, quem sub lit. a. recensui, minores sunt et initiales nondum pictae, in sequente libro autem rubrae. Foll. 280., quorum 1 et 65b. vacua sunt. Continentur:

a. fol. 2—217a. Col. 1.: *Ciceronis Epistolarum ad familiares libri I-VII. IX-XII et XIII. ep. 1—16. in medio.*

Incip. *Epistole ad familiares. Tulij. Ego omni officio ac potius pietate erga te ceteris satis facio omnibus etc.* Explic. (Lib. XIII. ep. 16.). *Ad te maxime ille quidem suo consilio Amen!*

b. fol. 117 a. Col. 2—119b. *Senecae Epistolae ad S. Paulum.*

Incip. *Epistole Senece paulo S. Credo tibi etc.* Explic. *A te possit expediri Bene vale.* — Sequitur Epist. Pauli ad Senecam. Incip. *Perpendenti tibi etc.* Exstant jam typis expressae in Bibliotheca sancta Sixti Senensis lib. 2. v. Paulus p. 153. sqq. Finis epistolae Pauli ad Senecam a textu in Bibl. Sixti Sen. divergit, sed praeter singula verba nihil legi potest. Sequitur brevis notitia de authenticitate harum epistolarum, cum Epitaphio Senecae (*Cura labor meritum etc.*) et Sententiis ex S. Gregorio et Augustino. Cf. St. Endlicher Catal. etc. p. 93.

c. fol. 120 a. *Litera diffidatorialis regis Danie contra Bohemos.*

Incip. *Christiernus dei gratia Dane Swine etc.* Explic. *D. Gotorp MCCCCLXI.*

d. fol. 120 b—122 a. *Proverbia latina sec. ord. alphab.* — Fol. 122 b. Epitaphium Senecae (idem quod sub lit. b. recens.).

e. fol. 123—124. *Eadem quae sub lit. b. hujus codicis recensita sunt, sed manu antiquiore quam illa scripta esse videntur.*

f. fol. 124—278 a. *L. Ann. Senecae ad Lucil. Epistolae 1—88. 90—124. Ep. 89 deest. Post. ep. 102. scripta est ep. 101.*

Incip. *Ita fac, mi Lucili, vendica te tibi etc.* Explic. *Infelicissimos esse felices. Subsc. Explic. . . scripte a. d. 1466.*

g. fol. 278 a—280. *L. Ann. Senecae Epistola ad Lucilium 88 a.*

LXXVI.

B. S. Ms. 225. fol.

Codex chartaceus saec. XV. scriptus, in duas columnas divisus, inscriptionibus rubris, litteris initialibus saepe omissis, ligatura antiqua, foll. 96., quorum 55 b. 77 b. et 96. scriptura vacant. Continentur:

a. fol. 1—55. *M. Tull. Cicero de officiis, germanice.*

Incip. *Marce sun der mein wie wol du yetzo das iar dy kunstlichen weissheit Cratippi lerent gehoret hat als dann ze athenis gesagt und gepoten ist dy philozophy etc.* Explic. (*Dy nachred marcy Tuly cyceronis des puchs. Marce mein sun etc. In disen geschriften und lernung dich erfreyest.*

b. fol. 56—71. *Bulla aurea Caroli IV. Die guldein wull in teutsch.*

Incip. *Carl der vierd mit gunst göttlicher mittichait Römischer kaiser alzeit merar des reichs und Kung zw pehain etc.* Explic. (*Cap. 23. saget wie dy drey geistl. kurfursten zw des kaisers messe und gegenwartihait den segen geben sullen*) *Als sich dann ayschet. Explicit die guldein wull.*

c. fol. 72—77. *Das sind dy kaiserlichen gesetx in dem hof zw maintz gemacht in gegenwartikeit aller Kurfursten. Das erst von den mainaydigen aussagen etc.*

Incip. *In dem hof zw maintz den wir Kaiser Karl der viert hielten in dem iar . . 1356. etc.* Explic. *In den zungen underweiset werden. Subsc. Explicit dy kais. gesetx zw maintz gemacht.*

d. fol. 78—83 a. *Kaiser Friedrichs Reformation 1456.*

Incip. *Wir Friedrich . . bechennen und thun chund allermannigklich mit dysem brief das wir mit rate und peywesen unser und des heiligen Römischen reichs geistlich und wellich etc.* Explic. *Und des kaiserthumbs in dem fünften.*

e. fol. 83b—88a. *Kung Otten Freyhait dy er dem land zw bayrn geben hat.*

Incip. *Wir Ott von gotes genaden Kung zw ungern etc.* Explic. *Landshuet davon Cristes gepurd warn tausent iar und drew hundert iar und darnach in dem ainlasten iare an sand veichtst tag.*

f. fol. 88b—89. *Der dreyer herzogen Freyhait.*

Incip. *Wir steffan Friedrich und Johanss geprudere all von gotes genaden pfalzgrauen pey rein etc.* Explic. *München an des heiligen herrn sand veichts tag da man zalt von kristes gepurt drewzehn hundert iar und in dem funf und siebenzigsten iare.*

g. fol. 89a. Col. 2. *Des pfalzgrafen Ludewig pey rein freiheitsbrief und bestättigung der privilegia Kungs Otto etc. Landshuet 1450.*

h. fol. 90—95. *Die kunst der gedächtnuss.*

Incip. *Die empsig begir meines genädigen herren Ludwigen des hochgepornen fursten zwingt mich seinem Willen ze laysten etc.* Explic. *Das puchlein hat gesamelt und zw teutsch gemacht hañs hartlieb durch seines liebsten herren willen . . 1430 — zw nennburg in der vesten. Wem davon guet geschiecht frum und nutz der pit got für sy paid. Der schreiber wär sein auch not durftig. Amen.*

LXXVII.

B. S. Ms. 12, 8.

Codex chartaceus saec. XVII., foll. 114., quorum 1b. 2. 3. 95b. 96. 105 et 114b. vacua sunt. Titulus:

Joh. Mensinga, Prof. Groening., Notata in Officia Ciceronis, Tit. X. prior. Institutionum et Vellejum Paterculum.

Incip. *Officium est hic quod in quovis negotio etc.* Explic. (V. Pal. c. 127.) *De Asinio bene 2. 62. 73. 76. 86.*

LXXVIII.

B. S. Ms. 234. fol.

Codex chartaceus a. 1473. in Italia natus, vocum compendiis rarissimis, paucis in margine notatis, foll. 115., quorum 1. 113b. 114 et 115 vacua sunt. Continentur:

Suetonius De XII Caesarum vitis.

Incip. *Julius Cesar annum agens sextumdecimum patrem amisit etc.* Explic. *Moderatione sequentium principum. Subsc.: Cai Suetonii Tranquilli de XII. Caesarum vitis liber ultimus feliciter finit. Scriptus per me Lazarum olim Raynerii de Canortis de Sto Geminiano notarius publicus Florentinus ad requisitionem et instantiam Raynerii mei filii studentis sub anno domini nostri Jesu Christi ab ejusdem salutifera incarnatione millesimo quadringentesimo septuagesimo tertio.*

LXXIX.

B. S. Ms. 233. fol.

Codex membranaceus saec. XV. in Italia scriptus, litteris librorum initialibus modo rubris modo atris, argumentis ad marginem adscriptis, lineis stilo ductis, ligatura antiqua, foll. 172., quorum 9 et 172b. scriptura vacant. Continentur:

Justini Historiae Philippicae.

Inscriptio: *Liber Historiarum Philippicarum Item Totius Mundi Origines Item Terrae*

Situs. (Haec minio picta sunt.) Incip. prol. *Primo uolumine continentur haec Imperium assirorum a nino rege etc.* Explic. prol. *Lib. XLIV. continentur res hispanice et punice.* Explic. prol. *lib. XLIV.* Incipitur praefatio (fol. 8a.): *Cum multi ex Romanis etiam consularis dignitatis viri etc.* Explic. praef. *Industrie testimonium habituro.* Fol. 9b. incipit textus: *Incipit liber primus. Principio rerum gentium nationumque imperium etc.* Explicitur: *In formam provinciae redegit.* Fol. 1a. haec leguntur: *Monasterij Weingartensis. A^o. 1630.* Long. 11" 1^{'''}. Lat. 8" 8^{'''}.

LXXX.

B. S. Ms. 11. 8.

Codex chartaceus saec. XVII. incuntis, foll. 318., quorum 1. 2b. 307—318. vacua sunt. Titulus:

In Lucium Florum Historicum Commentarius in incluta Salana dictatus El. Reusnero Leorino. Exceptus Georg. Pfizmaro Palat. A. 1602.

Incip. Prol. *Plutarchus in commentariolo de fortuna Romanorum etc.* Explic. *Quod mordicus tenebit, amisit.*

*Subsc.: Desinit ecce liber quartus plaudente caterva,
Laus sit Reusnero, laus et inde Deo.*

LXXXI.

B. S. Ms. 10. 8.

Codex chartaceus saec. XVII., foll. 120., quorum 1. 119b. et 120. scriptura vacat. Continentur:

Joh. Mensingae Annotationes in Lucium Florum.

Incip. *Proemium. Ita late per orbem terrarum arma circumtulit.] Contingua bella a finibus procul etc.* Explic. (Lib. 4. c. 12.). *Affectati regni fieri. D. Cass. 53. — Subsc. Μόνω τῷ θεῷ δόξα.*

LXXXII.

B. G. (3) 81. 4. min.

Codex membranaceus saec. XIV. nitidissime scriptus, litteris initialibus vario colore distinctis et auratis, notis et emendationibus inter lineas et in margine adscriptis, crebris vocum compendiis, lineis subtili atramento ductis, foll. 84., quorum 1 et 84 chartacea sunt. Fol. 83a. scriptura vacat. Insunt autem in hoc codice:

a. fol. 2—45. *Martiani Minei Felicis Capellae, Afri Carthaginensis, De nuptiis philologiae et Mercurii Liber I et II.*

Incip. *Tu quem spallentem (!) thalamis quem matre camena etc.* Explic. lib. 2: *Faveantque muse et chelis latoia.* Subscr. *Finem habet liber secundus Marciani Capellae.* Koppius codicem nostrum non vidit.

b. fol. 46—82. *Platonis Timaeus ex interpretatione Chalcidii.*

Ita inscriptio manu Maii exarata. Incip. *Isocrates in exhortationibus (!) tuis virtutem (haec variis coloribus picta sunt) laudans cum omnium bonorum etc.* Explic. *Sed ex levi admonitione perspicuo.* — Fol. 83b. habet fragm. institut. rhythmico-musicalium litteris minutissimis exaratum. Fol. 2a. nomina eorum, qui olim codicem nostrum possederunt, inscripta sunt: *Matthias Berneggerus, Joh. Freinsheimius, Jo. Ernest. Lamprechtus, Jo. Hen. Maius jun.* Cf. F. Eckard, Uebersicht etc. p. 147. Lg. 6" 7^{'''} Lt. 4" 6^{'''}.

LXXXIII.

B. S. Ms. 231. fol.

Codex chartaceus diversis manibus saec. XV. negligenter scriptus, inscriptionibus et litteris initialibus modo rubris modo omissis, notis paucis ad marginem adscriptis, foll. 360, quorum 1. (membran.) 24b. 25a. 124. 125. 203b—227 et 288b. scriptura vacant. Continentur:

a. fol. 2—123. *Aurelii Cassiodorii Senatoris Variarum libri.*

Incip. *Magni Aurelii Cassiodorii Senatoris viri clarissimi et Illustris questoris palatii consulis ordinarii perpetui officiorum. atque patricii Variorum libri primi prologus incipit. Cum dissertorum michi gratiam aut comunibus fabulis etc.* Fol. 3. incip. *Liber primus narrans Anastasio imperatori de pace etc. Oportet nos, clementissime Imperator, etc.* Explic. (Liber VII. 41.): *Formula etatis nove [aetatis veniae. Ed. Garet. Vol. I. 113.] quam sue promissionis dictat (impugnat ap. Garet) auctoritas. Laus deo pax vivis requies defunctis. Jo. Frideberg.*

b. fol. 126—203a. *Joannis Boccaccii de Certaldo De Casibus virorum illustrium.*

Titulus: *Retorica Bocacii!* Fol. 126—129 *Registr. sec. ord. alphab.* Fol. 130 incipit dedicatio: *Lib. I. Generoso militi domino etc.* Incip. textus: *Exquirenti michi quid ex labore studiorum meorum posse forsán respublica utilitatis afferre etc.* Explic. *Fortune cuncta utentis. Amen.*

c. fol. 228—288. *Jo. Boccaccii De mulieribus claris.*

Incip. Dedicatio: *Pridie mulierum egregia etc.* Incip. textus: *Scripsere jam dudum nonnulli veteres etc.* Explic. Conclusio: *Dentibus invidiorum deperiat. Amen.*

d. fol. 289—360. *Collectarius perpetuarum formarum Johannis de Geylnhusen.*

Ita titulus. Incip. *Illustrissimo et gloriosissimo principi domino calixto duci austrie etc.* Explic. (*Creatio judicum et auditorum Consistorii Imper. in Tuscia*) *Seu alios valeant talia terminari. Presentium etc.* — Hoc documentum ed. Hoffmann: *Sammlung ungedruckter Urkunden etc.* II. 271.

LXXXIV.

B. G. XV. 32. fol.

Codex chartaceus saec. XV., inscriptionibus et litteris initialibus rubris, notis in margine et inter lineas adscriptis, foll. 364. quorum 200b. 201. 281. 282. 306b. 362b—364. vacua sunt. Continentur:

a. fol. 1—200a. *A. M. T. Sev. Boethii De consolatione Philosophica c. comm.*

Incip. *Carmina que quondam etc.* Explic. *Promicant figuris.*

b. fol. 202—249. *Alani de Insulis De Planctu Naturae.*

Incip. *In lacrimas risus in planctum gaudia verto etc.* Explic. *Tartareis flammis meruit sine fine subesse.* — Cf. Fabricii Bibl. lat. med. aevi I. 90. — P. Leyseri Hist. etc. p. 1045. sq.

c. fol. 250 — 262a. *M. T. Ciceronis Cato major sive de Senectute.*

Incip. (p. prol.): *O Tite, si quid ego etc.* Explic. *Probare possitis.*

Ch. *Henr. Schmid* in *Tabula Recitation. in Acad. Ludov. p. Sem. hibern. 1791* inchoand. haec de illo libro scripsit: „Apographum libri de senectute, minus eleganter scriptum est, quam illud libri sub lit. e sequentis de amicitia, frequentioribusque notis paulo obscurius. Alia manu interdum, quae non distincte scripta, aut ommissa sunt, in

margine corriguntur atque supplentur. In principio leguntur haec: *Marci Tullii Ciceronis super libro suo, qui maior Catho appellatur de senectute ad Titum Atticum suum prologus incipit feliciter*. Jam lectiones variantes huius codicis potiores exhibebimus, collata editione operum Ciceronianorum Bipontina. In versibus, qui initium capitis primi faciunt, pro *adiuero* legitur *adiuto*. Post verbum *fixa* additur *et qua deprimeris*. Loco vocis *ecquid* positum est *sed quid*. Verbis *ille vir* adicitur nomen *Ennius*. Non *ne* parum esset *autoritatis*, sed *cum parum esset autoritatis* scriptum reperitur. In principio capitis secundi inserta sunt haec scribae verba: *Et hic incipit tractatus praeambuli disputationis*. Pro *adepti* legitur *adeptam*. Loco vocabuli *consolatione* positum est *consolatio*. In capite tertio pro *cognoui* substituitur *noui*. Pro *sunt omnia* legitur *omnia*. Loco vocis *nobilis* videmus vocabulum *ignobilis*. Locum verborum *id maximum est occupat et quidem maximum est*. In capite quarto locus quintoque anno post ad Tarentum: *quaestor deinde sic legitur: quintoque anno post ad Tarentum quaestor, deinde aedilis*. Pro *factus sum* positum est *factus sum praetor*. In versibus Ennii pro *magisque* substituitur *postque* *magisque*. Vocabulo *fili* praepositum est *Marci*. In capite quinto pro *ut bella* legitur *aut bella*. Loco verborum *triumphosque* scriptum est *aut triumphos*. Pro *se dicit* positum est *dicatur*. Post verba *delectari videretur* inseritur haec scribae annotatio: *Enumeratio causarum, cur senectus apud Seipionem et Laelium misera videatur, et hic est totius libelli periodus secunda, revellens primam vituperationem obiectam senectuti*. In capite sexto post *pater tuus* deest *Scipio*. Loco verborum *dementes sese flexere* posita sunt *dementi sese flexere ruina*. Verba *quomodo* et *Carthagini* iunguntur, atque post *bellum* inseritur *resistatur*. Inter *noui* ac *stulti* additur *et*. Pro *senescentis* legitur *senectulis*. In capite septimo loco verborum *Tum senex* scriptum est *Tamen senex*. Voces *num Homerum* collocatae sunt post *Gorgiam*. Pro *in illis* legitur *in aliis*. *Prodere* mutatur in *prodesse*. In capite octavo post verba *quam illud* additur *idem*. Verbum *vitiosius* sequitur *dixit*. Pro *equidem et illud* legitur *equidem etiam illud addiscere*. In fine capitis adiecta sunt haec: *Finita secunda, periodus incipit tertia eiusdem libelli, in qua refellitur vituperatio secunda obiecta senectuti*. In capite nono post *tauri* additur *vires*. In capite decimo ante *acciderit* adicitur *sibi*. Inter verba *cum equo* inseritur *autem*. Ante vocem *officii* deest *regis*. In capite undecimo post *pugnandum* additur *itaque*. Loco verborum *in illa domo patrius mos* substituuntur *in eo animus patrius*. Pro *extremum spiritum* legitur *ultimum spiritum*. Capite duodecimo praemittuntur haec verba: *Tertia finita periodo, quarta incipit, in qua refellitur vituperatio tertia obiecta senectuti*. Post *incitatum* additur *aliquem*. Pro *exoratus* legitur *exhortatus*. In capite decimo tertio loco verborum *se pro republica* positum est *se morti pro republica*. E verbis *maiores nostri* omisum est *nostri*. In capite decimo quarto pro *etiam aetate* legitur *adhuc aetate*. Verbis *a summo* additum est *magistro*. Pro *libenter vero* substituitur *ego vero*. Post vocem *iucundius* omisum est *quam frui*. Pro *docuisset* positum est *descripsisset*. In capite decimo quinto loco vocis *viniradices* positum est *vites, radices*. In capite decimo sexto pro *extremum aetatis tempus* legitur *extremam senectutem*. Pro *brevi* substituitur *breviter*. In capite decimo septimo e verbis *laboris vero minus* omisum est *vero*. Inter verba *notum est* inseritur *totum*. In capite decimo octavo pro *illius iustae* legitur *ultius iustae*. In fine haec verba addita sunt: *Finita periodo quarta, incipit quinta huius libri et ultima qua refellitur quarta vituperatio obiecta senectuti*. In capite vigesimo pro *respondisse dicitur* positum est *reddidisse fertur*. Pro *Poenis vel corporibus* legitur *Poenis corporibus*. In capite vigesimo primo in verbis *quia ipse moveat* insertum est *se*. In capite ultimo pro *revocari* legitur *reueriti*. Post *colluue* adduntur *immunditia, spurcilia*. —

d. fol. 263—280. *Isidori Hispalensis Soliloquium.*

Incip. (post. prol.): *Homo, anima mea* etc. Explic. *Vitam meam places.*

e. fol. 283—294. *M. T. Ciceronis Laelius sive de Amicitia Dialogus.*

Inscriptio non apparet. Incip. *Quintus Mucius Augur* etc. Explic. *Prestabilis esse putetis. Valete.*

Accurate hunc codicem jam contulit *Chr. Henr. Schmid* in praefatiuncula ad Tab. Recit. in Acad. Ludov. p. Sem. aestiv. 1790. Hic quae de eo retulit, huc adscripsi: „Cuius quidem codicis lectiones variantes, quas quidem collato eo cum Bipontina operum Ciceronianorum editione observavimus, potiores iam exhibere conabimur. In capite primo, pariter ac in editione Dauentriensi, praeter verba *Q. Mucius* etiam *Scaevola* additur. Loco verborum *a senis latere* scriptum est *ab eius latere*. Pro *sermonum* invenimus *sermonis*. Post verba *ut tum* inserta sunt *ad te, o Attice*. In capite secundo pro *debes* positum est *debeas*. Inter voces *te sapientem* interiectum est *esse*. Verbis *uterque alio modo* verba tria adiecta sunt hoc modo: *Cato et Acilius, uterque alio quidem modo*. Inter *Athenis unum* insertum est *quidem*. *Venisse* mutatum est in *convenisse*. Versus finem capitis secundi loco verborum *sed hi in pueris*, *Cato in perfecto et spectato viro* leguntur haec: *Sed nec hi comparandi Catoni, perfecto et spectato viro*. In capite tertio *excessit* positum est *exisset*. Post *ad superos videatur* additum est *deos*. In capite quarto non *in plerisque* sed *plerique* legitur. Post verba *fit idem* subiungitur *homo*. In capite quinto post *integritas* inseritur *aequabilitas*. In capite sexto verba *quid dulcius* sequitur *quid iucundius*. Inter verba *sic loqui* interiectum est *omnia*. In capite septimo pro *necaretur* legitur *notaretur*. Loco verbi *expetimus* positum est *expectamus*. In capite nono *dissentiunt* mutatur in *dissentimus*. Pro *certatio* scriptum est *concertatio*. Loco verborum *nisi quid ad haec forte vultis* leguntur haec: *Adhuc nisi addere forte uultis*. Pro *hoc enim* substituitur *eo uero*. In capite decimo vocabulo *ponerentur* praefixa est particula *de*. In capite undecimo simiter ac in editione Dauentriensi ex *Papo Aemilio* fit *Paulus Aemilius*, similiterque non *memoriae proditum*, sed *memoriae traditum* legitur. Loco verborum *Caius frater* positum est *carissimus frater*. Post *acerrimus* additum est *inimicus*. In capite duodecimo non *Publium Scipionem* scriptum est, sed *Publium Nasicam*. *Illegatus* mutatur in *obligatus*. Pro *in exilium missus* substituitur *in exilium expulsus*. Loco verbi *supplicio* legitur *iudicio*. Verba *amicum vel bellum* sic se habent: *amici causa bellum*. In capite decimo tertio pro *argutis* legitur *argutis argumentis*. Loco verborum *putentur beati* positum est *videntur beati*. In capite decimo sexto pro *harum trium sententiarum* legitur *istarum trium opinionum*. Vocabulum *fortuna* mutatum est in *facultatis*. In fine capitis loco verbi cogitandum substituitur *expectandum*. In capite decimo septimo pro *minus iustae amicorum voluntates adiuvandae* scriptum est *minus iustae amicorum causae defensandae*. Loco verborum *caput agitur aut fama* legitur *de capite agitur aut de fama*. In capite decimo nono pro verbis *locis etiam ipsis montuosis delectemur et silvestribus* substituuntur haec: *locis ipsis delectemur etiamsi silvestribus*. In capite vicesimo primo verba *iure vetustatis* mutata sunt in *iure necessitatis*. Loco verborum *est enim is quidem tanquam alter* legitur *est enim is verus amicus, qui est tanquam alter*.”

f. fol. 295 — 299. *De arte memoriandi.*

Incip. *Fili, sapiencia thesaurus est* etc. Explic. *Dixisse videamur.*

g. fol. 299—306. *Senecae (Martini Braccarensis?) De copia verborum.*

Inscriptio: *Incipit libellus Senecae de copia verborum*. Incip. *Quisquis prudentiam sequi* etc. Explic. *Que per negligentiam fit. Subscr. Explicit liber lucii Senecae de verborum copia et cetera.*

h. fol. 307—359 a. *Cyrelli Alexandrini De quatuor virtutibus cardinalibus.*

Incip. *Secundum Aristotelis sententiam* etc. Explic. *Qui se perdit.*

i. fol. 359—362 a. *Martini Braccarensis (?) Compendiosus tractatus de quatuor virtutibus cardinalibus.*

Incip. *Quatuor virtutum* etc. Explic. *Fine servaveris. Amen. 1449.* Cf. St. Endlicher Cat. Cod. Ms. Bibl. Tab. Vind. p. 93. sqq. In priori libri operculo haec leguntur: *Gabr. Byel. Liber eccl. Cap. S. Marci Butzbach.*

LXXXV.

B. S. Ms. 256. 4.

Codex membranaceus saec. XV., inscriptionibus rubris, litteris initialibus aut rubris aut caeruleis aut vario colore distinctis, crebris vocum compendiis, lineis stilo ductis, notis inter lineas adscriptis, foll. 297, quorum 296 b. et 297 vacua sunt. Continentur:

a. fol. 1—230. *An. Man. Torq. Severini Boethii De consolatione philosophiae libri V. c. commento.*

Incip. introd. *Quinque libros philosophice consolationis insignis auctor boecius* etc.

Incip. op. fol. 4: *Carmina qui quondam studio florente peregi* etc. Explic. textus: *Cuncta cernentis.* Subsc. Explic. comm. in secula seculorum *Amen. D. G.*

Qui me scribebat, Gregorius nomen habebat

In Gouwitz natus, illic quoque et parentatus,

Lector mente pia pro eo dicat Ave Maria.

b. fol. 231—277. *Johannis Gerson De consolatione theologiae.*

Incip. prosa: *Quaecumque scripta sunt ait magnus ille discipulus* etc. Incip. metr.: *Sepe peregrinus volucer* etc. Explic. *Consolationem scripturarum spem habeamus.* Subscr. *Explicit tr. optimus et utilissimus de consolatione theologie egregii doctoris magistri Johannis Gerson Cancellarii parisiensis. a. D. 1467.* Cf. Gersonii Op. Hag. Com. 1728. I. 126.

c. fol. 278—296 a. *Tractatus egregii doctoris Dom. Joh. Gerson Cancell. parisiensis. De gratia et libero arbitrio et quo modo cum praedestinatione simul stare possunt.*

Ita inscript. rubro picta. Incip. *Arbitrium est voluntas* etc. Explic. *Qui ab eo intytulatur. Inevitable.* Subsc. *A. D. 1468 in die S. Gregorii Mart. et est S. Johannis Baptiste in Seytz ordinis Cartusiensis.* Long. 9" 3". Lat. 6" 2".

LXXXVI.

B. G. XVI. 11. fol.

Codex chartaceus saec. XV., male habitus, in duas columnas divisus, litteris initialibus modo rubro pictis, modo plane omissis, fol. 379., quorum 1. 117 b. 118 a. 145 b. 146 a. 150 b. 295 et 366 b—379. vacua sunt. Continentur:

a. fol. 2—75. *Commentarii libri Boethii de Consolatione philosophica.*

Incip. *Circa initium Boetii de philosophica consolatione.* Cum de philosophiae consolatione etc. Explic. *Marie filius. Amen.* Subsc. *Finitum est commentum libri ven. Boetii de cons. phil. per me Eckardum de Ameniburg studentem univers. erfordiens. 1426.*

b. fol. 76—138. *Aristotelis Liber de Anima. Latine. Cum Commentario.*

Incip. *Bonorum honorabilium noticia* etc. Explic. comm. *Marie filius. Amen.*

c. fol. 138—150. *Pauli de Geldria Tr. de Conceptibus.*

Ita inscriptio. Incip. *Ad habendum aliquales noticias de conceptibus vel cognitionibus* etc. Explic. *Notificat scriptum.*

d. fol. 151—294. *Anonymi De artibus liberalibus quaestiones.*

Incip. *Circa materiam donati* etc. Explic. *De ectipsi.*

e. fol. 296—366. *Commentaria in Aristotelis Libros de Coelo et Mundo, Meteorol. Ethic. et Metaphys.*

Incip. *Circa materiam librorum* etc. Explic. *Ducenda sorte* . . .

LXXXVII.

B. G. (3) 14. fol.

Codex chartaceus saec. XVI. vergentis, ab initio mutilus, litteris initialibus modo rubro modo atro pictis, notis et emendationibus in margine adscriptis, crebris vocum compendiis, foll. 198., quorum 59. 163 b. 197 et 198. vacua sunt. Continentur:

a. fol. 2—58. *Anici Manlii Torquati Seuerini Boethii De consolatione Philosophiae libri V^r cum commentario.* Deficit folium primum (!).

Ita inscriptio. Incip. (Prosa 1.) . . . *Grecum in supremo vero* etc. Explic. *Judicis cuncta cernent.* — Inter fol. 22—23 unum folium deest.

b. fol. 64—74 a. *Methodus Epistolandi brevis et utilis per Fratrem Wilhelmum Saphonensem Ord. Minor. edita.*

Ita titulus. Incip. *Conquestus es mecum* etc. Explic. *Et tantum de preceptis.*

c. fol. 75—141. *L. Ann. Senecae Epistolae.*

Incip. *Ita fac mi lucilli* etc. Explic. (Ep. 89.) *Nobis relingerunt, nihil scire. Vale.*

d. fol. 142—151. *M. Tul. Ciceronis Paradoxa.*

Incip. *Animadvertite brute sepe Cathonem* etc. Explic. *Pauperes existimandi sunt.*

e. fol. 152—157. *Epistola de querelis contra mortales.*

Incip. *Nemus ingens* etc. Explic. *Et scientiae (?) commitemus.* Subscr. *Explicit epist. de querelis contra mortales.*

f. 157 b—160 a. *Boethius De disciplina scholarium.*

Incip. *Vestra nouit intentio de scolarum disciplina* etc. Explic. (cap. 1. in fine) *Nostraeque volumina stili* . . . Caetera desiderantur. Fol. 160 b—162. habetur tabula alphab. in Boethium.

g. fol. 164—196. *Poemata latina cum commentario. 1. Eberhardi Betuniensis Labyrinthus.* Fragmentum. Inscr. *De oratorum et poetarum — stilis propriis.* Incip. *Pierius me traxit* etc. Explic. *Quod diximus auri.* Cf. P. Leyseri Hist. etc. p. 759 sq. 2. *Anonymi Carmina in laudem S. Mariae Virg.*

LXXXVIII.

B. S. Ms. 499 fol.

Codex chartaceus saec. XVI. accurate scriptus, foll. 20., quorum 1. 2 b. 19 b. et 20 vacua sunt. Continentur:

Julius Frontinus cum Aggenio Urbico.

Incip. *Julius Frontinus Celso Penesto.* (Haec lit. majusc. picta sunt; in margine: *De controversiis limitum.*) *Notum est omnibus, Celse Peneste, studiorum nostrorum manere summam* etc. Explic. fol. 10 a. *Quam si ex plano nascatur. Julii Frontini Finis.* Fol. 10 b. incip. *Aggeni Urbici in Julium Frontinum Commentarium*

(Haec lit. maj. scripta.) *Suscepimus qualitates agrorum tractandas etc.* Explic. *Quaedam conjecturaliter etiam mentiri artifices coguntur. Finis.* Fol. 2a. haec adnotata sunt: *Iste libellus (quod equidem sciam) nullibi seorsim excusus est. Describendum igitur curavi ex Codice Theodos. quem Sichardus Bas. 1528 in lucem edidit huicque in calce hunc commentarium subjunxit.* — Infra haec scripta sunt: *Ex bibliotheca Camerariana accepit C. Arnold.*

LXXXIX.

B. S. Ms. 138. 4.

Codex chartaceus saec. XVII., foll. num. 235., quorum plura vacua sunt. Continentur:

a. fol. 1—68. *Loci communes e purioribus latinitatis triumviris, Ciceroni Plauto et Terentio selecti a viro clar. excell. doct. M. Johanne Conrado Danhawero P. L. C. et orat. in Alma Univ. Argentin. Univers. P. P.*

Incip. *Est Hannibal ad portas etc.* Explic. *Pendente ex instituto.*

b. fol. 73—132. *Metaphysica dictata a M. J. C. Danhawero.*

Incip. (post indicem general.) *De natura metaphysices. Etiam si de natura etc.* Explic. *An ex instituto.*

c. fol. 134—170. *Physica seu scientia naturalis dictata a . . J. C. Danhawero.*

Incip. *Naturalis scientiae proemium. Inter scientias contemplativas etc.* Explic. *Bis coctum apponere. Finis.* Sequitur index.

d. fol. 175—235. *Excerpta varia.*

Incip. *A. Angeli. Sunt spiritus etc.* Explic. *Traditiones hominum non scriptas.* Index in calce.

Pertinuit hic liber olim ad J. Geo. Christianum Fenningensem Palatinum, qui eum scripsit a. 1632., ut fol. 1a, adnotatum est.

XC.

B. S. Ms. 34. 8.

Codex chartaceus saec. XVII., paginar. numerat. 347., praeter 29. in fine, quae vacuae sunt aut aliena continent. Titulus:

Sententiarum classicarum centuria XI—XX.

Incip. *Enpletur luminis egeriturque dolor etc.* Explic. *Mit Seufzen nachfolget.* — Sequitur catalogus auctorum.

XCI.

B. S. Ms. 139. 4.

Codex chartaceus saec. XVII., foll. 214., quorum 1. 2b, 42. 71—74. 115b—118. 138. 196—214 vacua sunt. Insunt:

Christoph. Arnoldi Electa ex Justino, Curtio, Floro et Suetonio.

Incip. *Memorabilia Justini §. 1. Rex Assyrorum Ninus etc.* Explic. *Ne forte etiam Hadriano. Deo sit laus.* — Scripta sunt haec excerpta a. 1632. per A. G. Christianum Fenningensem Palatinum.

XCII.

B. G. (3) 68. 4.

Codex chartaceus saec. XVI., foll. 36., quorum 1. 35 b. et 36 vacua sunt. Continentur:

Sebastiani Brückii Tubingens. Orationes et Poemata.

Incip. *Oratio Sebastiani Bruchi habita in Gymnasio Tubing. a. 1513. Nescio quo aufugium etc.* Explic. *In posterum longius.*
